

Kuolemansyyt 2009

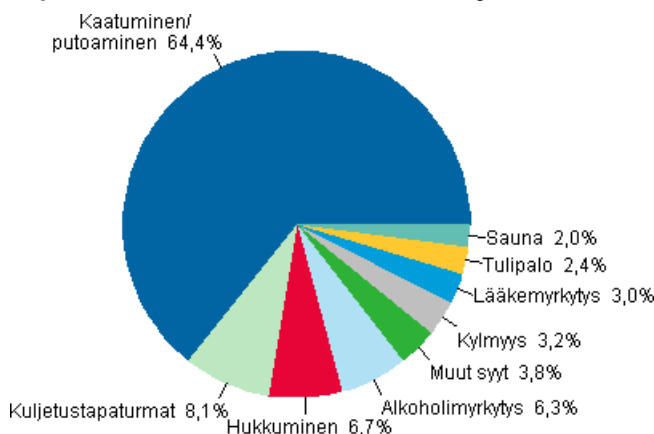
Vuosikatsaus

Kaatumisten aiheuttamat vammat yleisin tapaturmakuolemien syy

Kaatumiset ja putoamiset olivat yleisin kuolemaan johtanut tapaturma sekä miehillä että naisilla. Näissä tapaturmissa kuoli yhteensä 1 188 henkilöä, joista 57 prosenttia oli miehiä. Yli kolmannes miesten ja yli puolet naisten tapaturmaisista kuolemista aiheutui kaatumisista ja putoamisista.

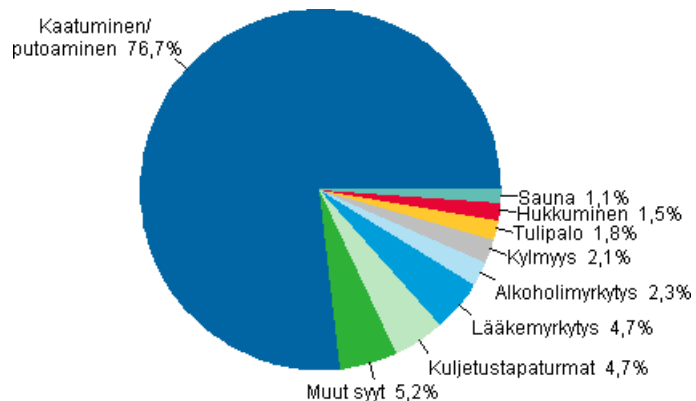
Kaikkiaan tapaturmat aiheuttivat noin kuusi prosenttia kaikista kuolemista vuonna 2009. Tapaturmaisesti kuoli yhteensä 2 903 henkilöä, 1 986 miestä ja 917 naista.

Tapaturmaisesti kuolleet 65 vuotta täyttäneet miehet 2009

Kaikista kuolemaan johtaneista kaatumisista valtaosa eli 80 prosenttia sattui yli 65-vuotiaille. Kaatumiset ja putoamiset ovat myös heillä suurin tapaturmakuolemien aiheuttaja. Kolmella neljästä tapaturmaisesti kuolleesta yli 65-vuotiaasta naisesta syynä oli kaatuminen tai putoaminen ja miehistä kahdella kolmesta.

Tapaturmaisesti kuolleet 65 vuotta täyttäneet naiset 2009

Tapaturmissa kuoli kaikkiaan 1 390 yli 65-vuotiasta henkilöä, 762 miestä ja 628 naista. Kaatumisten jälkeen seuraavaksi eniten tapaturmakuolemia aiheutui yli 65-vuotiaille miehille kuljetus- ja hukkumisturmissa sekä naisille kuljetus- ja lääketapaturmissa.

Vuonna 2009 kuoli kaikkiaan 49 904 henkilöä, 25 152 miestä ja 24 752 naista. Elinajan pidentyminen näkyy kuolleiden ikäjakautuman muutoksena: vuonna 1989 kuolleista noin 9 000 eli 18 prosenttia oli 85-vuotiaita tai sitä vanhempia, kun vuonna 2009 vastaava luku oli jo 15 881 eli 32 prosenttia.

Kuolemansyitä koskevat tiedot vuodelta 2009 on julkistettu ensimmäisen kerran joulukuussa 2010. Tämä on laajempi katsaus aiemmasta julkistuksesta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Tietoa tapaturmista -sivut [Tapaturmat lukuina](#)

Sisällys

Alkusanat.....	5
1. Kuolemansyyt vuonna 2009.....	6
2. Tapaturmakuolemat ja väkivalta.....	8
2.1 Henkirikokset ja itsemurhakuolemat.....	9
3. Lasten kuolleisuus ja äitiyskuolleisuus.....	10
4. Tapaturma-, alkoholi- ja dementiakuolleisuus maakunnittain 2009.....	12

Taulukot

Taulukko 1a. 15–64-vuotiaana kuolleiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	6
Taulukko 1b. 15–64-vuotiaana kuolleiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	6
Taulukko 2a. 65+ -vuotiaana kuolleiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	6
Taulukko 2b. 65+ -vuotiaana kuolleiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	6
Taulukko 3. Tapaturmissa kuolleet tapaturman syyn mukaan sekä päihtyneiden osuus kuolleista vuosina 1999 ja 2009.....	9
Taulukko 4. Alle 1-vuotiaana kuolleiden kuolemansyyt 2009.....	10
Taulukko 5a. 1–14-vuotiaana kuolleiden poikien yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	11
Taulukko 5b. 1–14-vuotiaana kuolleiden tyttöjen yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009.....	11
Taulukko 6. Äitiyskuolleisuus vuosina 1960–2009.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1a. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, molemmat sukupuolet.....	14
Liitetaulukko 1b. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, miehet.....	16
Liitetaulukko 1c. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, naiset.....	18
Liitetaulukko 2a. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, molemmat sukupuolet.....	20
Liitetaulukko 2b. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, miehet.....	21
Liitetaulukko 2c. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, naiset.....	22
Liitetaulukko 3a. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, molemmat sukupuolet.....	23
Liitetaulukko 3b. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, miehet.....	24
Liitetaulukko 3c. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, naiset.....	25
Liitetaulukko 4. Kuolleisuus imeväis- ja perinataalikaudella 1987–2009.....	26
Liitetaulukko 5. Vuoden 2009 keskiväkiluku sukupuolen mukaan.....	27
Liitetaulukko 6. Kuolemansyytilaston ikävakioidujen lukujen laskennassa käytetty vakioväestö.....	27

Kuviot

Kuvio 1a. Miesten tapaturmakuolemat 2009.....	8
Kuvio 1b. Naisten tapaturmakuolemat vuonna 2009.....	8

Kuvio 2. Kuolleena syntyneet sekä alle 1- vuotiaana ja alle viikon vanhana kuolleet 1987–2009.....	10
Kuvio 3. Alle vuoden vanhana kuolleet iän mukaan 1989 ja 2009.....	10
Kuvio 4. Työikäisten (15–64-vuotiaat) tapaturmakuolleisuus maakunnittain 2009.....	12
Kuvio 5. Työikäisten (15–64) kuolleisuus alkoholiperäisiin kuolemansyihin maakunnittain 2009.....	12
Kuvio 6. 65+ -vuotiaiden dementiakuolleisuus maakunnittain 2009.....	13
Liitekuviot	
Liitekuvio 1. 15–64-vuotiaiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 2009	28
Liitekuvio 2. 15–64-vuotiaiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 2009.....	28
Liitekuvio 3. Dementiaan (ml. Alzheimerin tauti) kuolleet 1985–2009.....	28
Liitekuvio 4. Itsemurhat sukupuolen mukaan 1985–2009.....	29
Laatuseloste, Kuolemansyyt 2009.....	30

Alkusanat

Tämä julkaisu sisältää tietoja vuonna 2009 kuolleiden kuolemansyistä sekä joitakin tietoja kuolleisuuden kehityksestä viime vuosina. Vuosittaiset aikasarjatiedot kuolemansyistä ovat saatavissa tietokantataulukoina Tilastokeskuksen [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

Julkaisun ovat toimittaneet Helena Korpi ja Irmeli Penttilä. Julkaisun laadintaan ja tilastoaineiston tuottamiseen ovat osallistuneet Ulla Arkkio, Jari Hellanto, Mauno Huohvanainen, Raija Maljanen ja Terttu Turpeinen. Lääketieteellisinä asiantuntijoina ovat toimineet oikeuslääkäri Sari Papinaho ja professori Erkki Vuori. It-tehtäviä ovat hoitaneet Jouni Asp ja Ismo Jauhiainen.

1. Kuolemansyyt vuonna 2009

Suomalaisen miehen elinajanodote 1950-luvun alussa oli noin 60 vuotta ja naisen 65 vuotta. Vuonna 2009 syntyneellä poikalapsella elinajanodote on 76,5 vuotta ja tyttölapsella 83,1 vuotta.

Kuolleiden lukumäärä Suomessa on ollut viimeiset 20 vuotta 47 000–50 000 vuodessa. Vuonna 2009 kuoli yhteensä 49 904 henkilöä, 25 152 miestä ja 24 752 naista.

Vuonna 1989 työiässä (15–64-vuotiaana) kuoli 12 241 henkilöä ja vuonna 2009 eli kaksikymmentä vuotta myöhemmin 10 653 henkilöä.

Imeväiskuolleisuus eli alle 1-vuotiaiden kuolleisuus on viime vuosikymmeninä edelleen vähentynyt. 1980-luvulla vuosittain kuoli noin 400, vuonna 2009 enää 160 alle 1-vuotiasta. 1–14-vuotiaiden lasten kuolleisuus on viimeisten parinkymmenen vuoden aikana enemmän kuin puolittunut: vuonna 1989 lapsikuolemia oli 197 ja vuonna 2009 vain 81. Tämä vastaa alle kymmentä (9,7) kuolemaa sadastatuhannesta. Kuolleisuuden väheneminen johtuu pääasiassa tapaturmakuolleisuuden vähenemisestä.

Yleisin verenkiertoelinten sairaus, sepelvaltimotauti (iskeemiset sydäntaudit) aiheutti enää noin viidenneksen (22 %) kaikista kuolemista vuonna 2009. Kaikkiaan verenkiertoelinten sairaudet aiheuttivat yhteensä 40 prosenttia kuolemista. Kasvaimet aiheuttivat lähes joka neljännen (23 %) kuoleman. Miehillä yleisin kuolemaan johtanut syöpätyyppi oli edelleen keuhkosityöpä ja naisilla rintasyöpä.

Dementia ja Alzheimerin tauti aiheuttivat noin joka kymmenennen kuoleman, 15 prosenttia naisten ja seitsemän prosenttia miesten kuolemista. Dementiakuolemien määrä on kasvanut viime vuosikymmeninä väestön ikääntymisen seurauksena. Naisilla dementiakuolemien määrä on selvästi suurempi kuin miehillä, mikä johtunee lähinnä siitä, että naiset elävät vanhemmiksi kuin miehet.

Taulukko 1a. 15–64-vuotiaana kuolleiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Alkoholisytyt	Iskeemiset sydäntaudit	Itsemurhat	Keuhkosityöpä	Aivoverisuonisairaudet	Myrkytykset (ei alkoholi)	Hengityselinten sairaudet	Kaatumiset, putoamiset
1989	8 879	734	2 319	962	544	448	184	322	176
2009	7 389	1 307	1 139	630	401	285	236	202	201

Taulukko 1b. 15–64-vuotiaana kuolleiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Alkoholisytyt	Rintasyöpä	Itsemurhat	Keuhkosityöpä	Iskeemiset sydäntaudit	Aivoverisuonisairaudet	Myrkytykset (ei alkoholi)	Kaatumiset, putoamiset
1989	3 362	137	330	235	95	419	289	49	35
2009	3 264	332	324	232	192	186	155	81	34

Taulukko 2a. 65+ -vuotiaana kuolleiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Iskeemiset sydäntaudit	Dementia, Alzheimer	Aivoverisuonisairaudet	Keuhkosityöpä	Eturauhasen syöpä	Kaatumiset, putoamiset
1989	15 314	5 218	602	1 506	1 032	514	227
2009	17 643	4 885	1 649	1 471	1 067	719	477

Taulukko 2b. 65+ -vuotiaana kuolleiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Iskeemiset sydäntaudit	Dementia, Alzheimer	Aivoverisuonien sairaudet	Rintasyöpä	Kaatumiset, putoamiset	Keuhkosityöpä
1989	20 998	6 112	1 476	3 192	402	390	241
2009	21 367	5 324	3 805	2 468	495	475	409

Vuonna 2009 työiässä eli 15–64-vuotiaana kuoli 7 389 miestä ja 3 264 naista.

Työikäisten miesten sepelvaltimotautikuolemat ovat puolittuneet viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Alkoholiperäiset sairaudet ja alkoholimyrkytykset ovat kaksinkertaistuneet saman ajan kuluessa ja työikäisillä miehillä on alkoholikuolemia nyt selvästi enemmän kuin sepelvaltimotautikuolemia. Muita yleisimpiä työikäisten miesten kuolemansyitä ovat tapaturmat ja itsemurhat. Itsemurhien määrä on vähentynyt viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Vuonna 2009 työikäisten miesten itsemurhia oli 630, mikä on 47 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

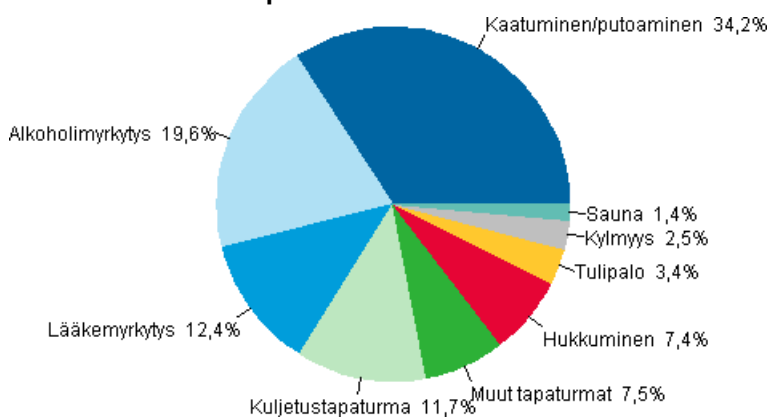
Työikäisten naisten yleisimpiä kuolemansyitä olivat alkoholiperäiset syyt, syövät ja niistä erityisesti rintasyöpä sekä itsemurhat ja tapaturmat. 30 vuodessa naisten alkoholiperäisten kuolemien määrä on yli kaksinkertaistunut ja niiden määrä on nyt suurempi kuin naisten rintasyöpä- ja sepelvaltimotautikuolemien. Työikäisten naisten itsemurhien määrä on pysynyt viime vuosikymmenet saman suuruisena. Vuonna 2009 niitä oli 232, joka on 42 enemmän kuin edellisellä vuonna.

2. Tapaturmakuolemat ja väkivalta

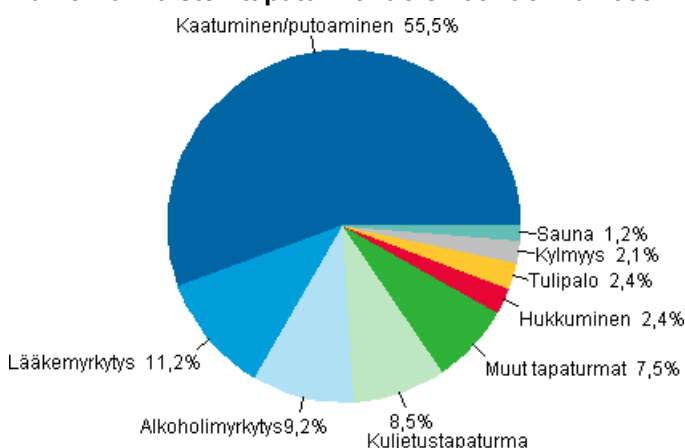
Vuonna 2009 tapaturmaisesti kuoli yhteensä 2 903 henkilöä, 1 986 miestä ja 917 naista. Tapaturmat, mukaan lukien alkoholimyrkytykset, aiheuttivat noin kuusi prosenttia kaikista kuolemista.

Tapaturmakuolemia ovat muun muassa liikennekuolemat, kaatumis- ja putoamiskuolemat, hukkumiset, tulipalokuolemat sekä alkoholi- ja lääkemyrkytykset. Tapaturmaiset kuolemat luokitellaan tapaturman ulkoisen syyn mukaan. Tapaturman syy saadaan tautiluokituksesta (ICD-10, luokka XX).

Kuvio 1a. Miesten tapaturmakuolemat 2009

Kuvio 1b. Naisten tapaturmakuolemat vuonna 2009

Sekä miesten että naisten yleisin kuolemaan johtanut tapaturma oli kaatuminen tai putoaminen, joissa kuoli yhteensä 1 188 henkilöä. 57 prosenttia kuolleista oli miehiä. Yli kolmannes miesten ja yli puolet naisten tapaturmaisista kuolemista aiheutui kaatumisista tai putoamisista.

Seuraavaksi yleisimmät tapaturmakuolemien syyt olivat alkoholi- ja lääkemyrkytykset.

Alkoholimyrkytykseen kuoli 473 henkilöä, joista 80 prosenttia oli miehiä. Lääkemyrkytyksiin kuoli 349 henkilöä, joista miehiä oli 70 prosenttia. Suurin osa näistä kuolemista kohtasi työikäisiä.

Myrkytyskuolemista ovat mukana myös tapaukset, joissa on sekä lääkkeitä että alkoholia. Tällöin kuolemansyy määräytyy vaikuttavimman aineen mukaan. Kaikkiaan 32 prosenttia miesten tapaturmakuolemista aiheutui tapaturmaisesta alkoholi- tai lääkemyrkytyksestä. Naisilla vastaava prosentti oli 20,4.

Kuljetustapaturmissa kuoli kaikkiaan 311 henkilöä, joista miehiä oli kaksi kolmannesta. Miehillä noin yksi kymmenestä (11,7 %) tapaturmakuolemasta tapahtui liikenteessä (kuljetuksessa), naisilla niitä tapahtui hieman vähemmän (8,5 % naisten tapaturmakuolemista).

Hukkumistapaturmia oli 169, joista valtaosa, 87 prosenttia oli miehiä. Näistä vesiliikenteessä kuoli 45.

Tapaturmakuolemassa päihtymys tarkoittaa sitä, että kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri on arvioinut alkoholin myötävaikuttaneen kuolemaan. Päihtyneenä tapaturmaisesti kuolleiden määrä on viime vuodet ollut noin 500 henkilöä. Vuonna 2009 tapaturmaisesti kuoli ilman varsinaisia alkoholi- ja lääkemyrkytyksiä yhteensä 2 081, joista oli päihdyksissä 22 prosenttia eli 462 henkilöä. Saunakuolemissa 34 henkilöä 39:stä oli kuollessaan päihtynyt; tulipaloissa (57 %), hukkumistapaturmissa (55 %) ja kylmyyteen (54 %) kuolleista yli puolet oli päihtyneenä. Joka viides liikenteessä kuollut oli päihdyksissä.

Taulukko 3. Tapaturmissa kuolleet tapaturman syyn mukaan sekä päihtyneiden osuus kuolleista vuosina 1999 ja 2009

	Sukupuolet yhteensä				Miehet				Naiset			
	Tapaturmiin kuolleet		Päihtyneiden osuus ¹⁾		Tapaturmiin kuolleet		Päihtyneiden osuus ¹⁾		Tapaturmiin kuolleet		Päihtyneiden osuus ¹⁾	
	1999	2009	1999	2009	1999	2009	1999	2009	1999	2009	1999	2009
Kuljetustapaturmissa kuolleet	487	311	21,1	24,8	348	233	26,7	28,8	139	78	7,2	12,8
Kaatumis- ja putoamistapaturmissa kuolleet	1 014	1 188	12,5	11,2	528	679	20,4	16,6	486	509	3,9	3,9
Hukkumistapaturmissa kuolleet	251	169	55,4	56,8	207	147	59,9	55,8	44	22	34,1	63,6
Ruuan aiheuttamaan tukehtumiseen kuolleet	93	49	45,2	42,9	62	29	53,2	44,8	31	20	29,0	40,0
Saunakuolemat	31	39	87,1	64,1	26	28	88,5	78,6	5	11	80,0	27,3
Tulipaloissa kuolleet	74	89	56,8	65,2	59	67	66,1	71,6	15	22	20,0	45,5
Kylmyyteen kuolleet	72	68	54,2	41,2	52	49	57,7	44,9	20	19	45,0	31,6
Häkämyrkytykseen kuolleet	11	16	45,5	43,8	9	12	55,6	50,0	2	4	0,0	25,0
Muihin tapaturmiin kuolleet	157	152	7,6	11,8	116	107	10,3	14,9	41	45	0,0	4,4
Tapaturmissa kuolleet (pl. alkoholi- ja lääkemyrkytykset)²⁾	2 190	2 081	24,5	22,2	1 407	1 351	33,2	28,8	783	730	8,8	10,1

1) Alkoholipäihtymykset

2) Luku ei sisällä alkoholimyrkytyksiä (473 kuolemaa vuonna 2009) eikä lääkemyrkytyksiä (349 kuolemaa vuonna 2009)

2.1 Henkirikokset ja itsemurhakuolemat

Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri määrittelee, johtuuko henkilön kuolema henkirikoksesta. Vuonna 2009 kuoli henkirikoksen uhrina 110 henkilöä, 83 miestä ja 27 naista.

Vuonna 2009 teki 1 034 henkilöä itsemurhan. Itsemurhan tehneistä kolme neljästä eli 761 oli miehiä. Itsemurhien määrä on viime vuosina vähentynyt selvästi. Luku oli suurimmillaan vuonna 1990, jolloin Suomessa tehtiin yhteensä 1 520 itsemurhaa. Itsemurhien määrä on ollut korkeimmillaan vuoden 1990 tienoilla ja matalin viime vuosina eli noin 1000 henkilöä vuosittain.

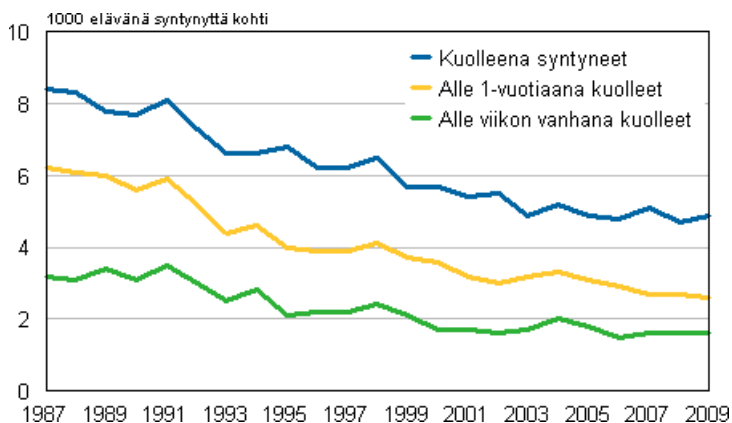
Osasta kuolleista ei voida päätellä, onko kuolema johtunut tahallisesta teosta. Tällöin kuolemat luokitellaan epäselviin tapauksiin, joita oli 96, miehiä 66 ja naisia 30.

3. Lasten kuolleisuus ja äitiyskuolleisuus

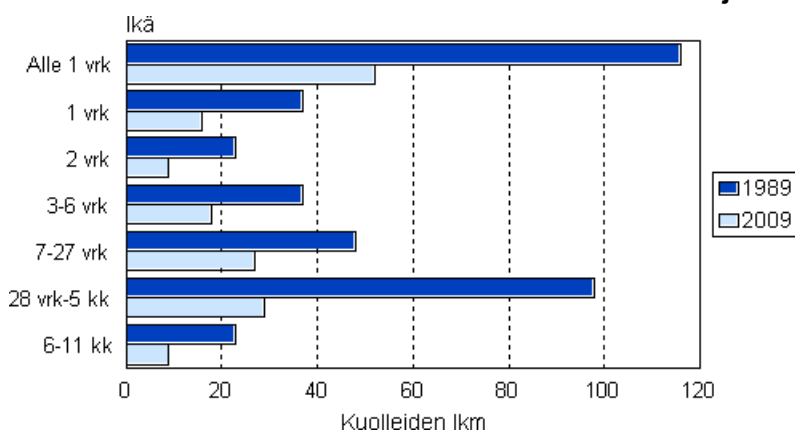
Vuonna 2009 kuoli alle vuoden ikäisenä (imeväisiässä) 160 lasta, luku oli lähes sama kuin edellisenä vuonna. 60 prosenttia ensimmäisen elinvuoden aikana kuolleista lapsista menehtyi ensimmäisen elinviikon aikana ja 76 prosenttia neljän ensimmäisen elinviikon aikana. Perinataalikuolleisuus (ensimmäisen viikon aikana kuolleet sekä kuolleena syntyneet) oli 4,9 lasta tuhatta syntynyttä kohden. Luku on pienentynyt viimeisten vuosikymmenten aikana lähes puoleen. Vuonna 2009 oli 15 kätkytkuolemaa. Kätkytkuolemia esiintyy yleensä yli kuukauden ikäisillä vauvoilla.

Äitiyskuolleisuuden väheneminen alkoi jo 1970-luvulla, sen jälkeen on äitiyskuolemia ollut 1–7 vuosittain.

Kuvio 2. Kuolleena syntyneet sekä alle 1- vuotiaana ja alle viikon vanhana kuolleet 1987–2009

Kuvio 3. Alle vuoden vanhana kuolleet iän mukaan 1989 ja 2009

Taulukko 4. Alle 1-vuotiaana kuolleiden kuolemansyyt 2009

	Yhteensä	Alle 1 vrk	1-6 vrk	7-27 vrk	28 vrk-5 kk	6-11 kk
KUOLLEITA YHTEENSÄ	160	52	43	27	29	9
Perinataalisyyt	74	30	31	10	3	0
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet	52	18	10	13	10	1
Kätkytkuolema	15	0	0	2	8	5
Hengitys- ja verenkiertoelinten sairaudet	5	0	0	1	3	1
Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	5	0	1	1	2	1
Muut sairaudet	4	0	1	0	2	1
Väkivalta	4	4	0	0	0	0
Tapaturmat	1	0	0	0	1	0

Taulukko 5a. 1–14-vuotiaana kuolleiden poikien yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Synnynnäiset epämuodostumat	Kasvaimet	Tapaturmat	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihdunta- sairaudet	Muut hermoston ja aistimien taudit	Itsemurhat
1989	121	7	13	53	7	14	3
2009	42	10	9	7	4	2	0

Taulukko 5b. 1–14-vuotiaana kuolleiden tyttöjen yleisimmät kuolemansyyt 1989 ja 2009

	KUOLLEITA YHTEENSÄ	Kasvaimet	Synnynnäiset epämuodostumat	Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihdun- tasairaudet	Tapaturmat	Muut hermoston ja aistimien taudit	Itsemurhat
1989	76	14	12	3	28	4	0
2009	39	11	6	6	4	3	1

Taulukko 6. Äitiyskuolleisuus vuosina 1960–2009

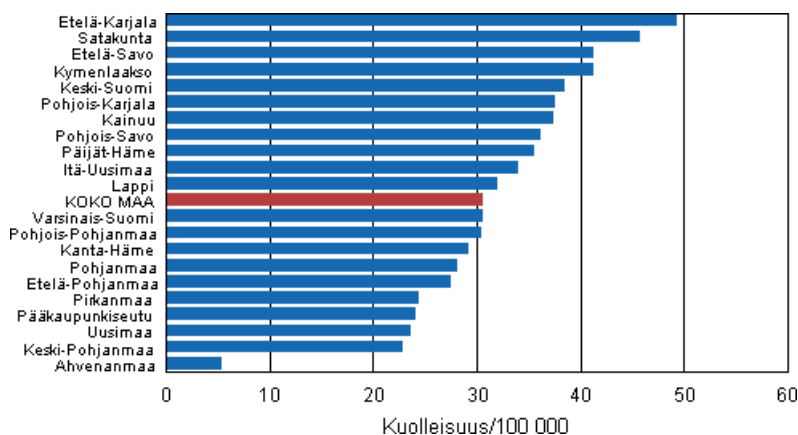
Vuosi	Äitiyskuolleisuus / 100 000 elävänä syntynyttä	Äitiyskuolemat
1960	71,8	59
1965	25,7	20
1970	12,4	8
1975	10,6	7
1980	1,6	1
1985	6,4	4
1990	6,1	4
1995	1,6	1
2000	5,3	3
2005	5,2	3
2006	6,8	4
2007	1,7	1
2008	8,4	5
2009	1,6	1

4. Tapaturma-, alkoholi- ja dementiakuolleisuus maakunnittain 2009

Kuolemansyiden alueittaista vertailua vaikeuttavat erot alueiden ikärakenteissa, pienten alueiden pienet tapausmäärät ja vuosittaiset satunnaisvaihtelut. Tässä julkaisussa on laskettu kuolleisuuslukuja sataatuhatta kohti ikäryhmittäin ja verrattu erikseen työikäisten kuolleisuutta ja yli 65-vuotiaiden kuolleisuutta, jolloin alueen ikärakenteen vaikutus on vähäinen.

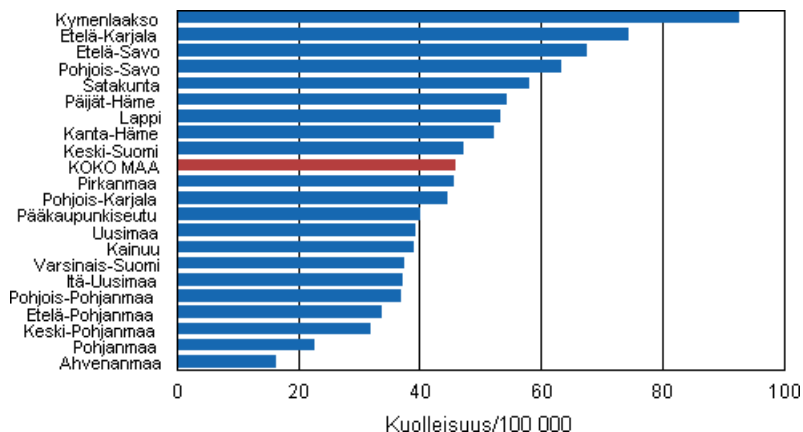
Työikäisten (15–64-vuotiaat) tapaturmakuolleisuus oli Suomessa vuonna 2009 keskimäärin 31 henkilöä sataatuhatta henkeä kohden. Tässä luokittelussa alkoholimyrkytyksiä ei ole luettu tapaturmiin, vaan ne on luokiteltu alkoholiperäisiin kuolemiin. Korkein tapaturmakuolleisuus oli Etelä-Karjalassa, lähes 50 henkilöä sataatuhatta kohden ja Satakunnassa, 46 henkilöä sataatuhatta henkeä kohden. Satakunnassa sekä liikenneonnettomuuksien että kaatumistapaturmien määrä oli suurempi kuin muualla maassa. Etelä-Karjalassa erityisesti kuolleisuus lääkemyrkytyksiin oli koko maata suurempaa. Pienin tapaturmakuolleisuus oli Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Uudellamaalla ja Pohjanmaalla (ent. Vaasan rannikkoseutu).

Kuvio 4. Työikäisten (15–64-vuotiaat) tapaturmakuolleisuus maakunnittain 2009

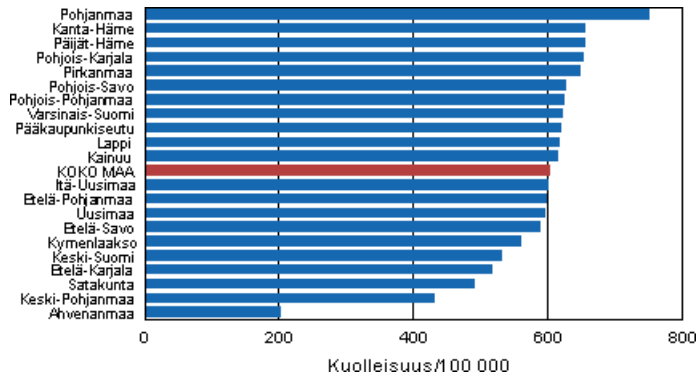
Kuolleisuus alkoholiperäisiin syihin (alkoholiperäiset sairaudet ja alkoholimyrkytykset) työikäisillä on ollut viime vuodet samaa suuruusluokkaa. Koko maassa se oli vuonna 2009 noin 46 henkilöä 100 000 henkeä kohden. Alkoholikuolleisuus oli selvästi korkeinta Kymenlaaksossa, seuraavaksi Etelä-Karjalassa. Pienintä se oli Ahvenanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla (Kuvio 5).

Kuvio 5. Työikäisten (15–64) kuolleisuus alkoholiperäisiin kuolemansyihin maakunnittain 2009

Suomessa 17 prosenttia väestöstä on yli 64-vuotiaita. Vanhin väestö on Etelä-Savossa, jossa 22,5 prosenttia väestöstä on täyttänyt 65 vuotta. Seuraavina tulevat Etelä-Karjala, Kainuu, Satakunta ja Kymenlaakso, joissa 65 vuotta täyttäneiden osuus oli noin 20 prosenttia. Dementiakuolleisuus oli selvästi suurinta ruotsinkielisellä Pohjanmaalla, 750 henkilöä 100 000 kohden. Seuraavana on useita maakuntia, joissa se oli 650 henkilöä 100 000 kohden: Päijät-Häme, Kanta-Häme, Pirkanmaa, Pohjois-Karjala. Matalin dementiakuolleisuus oli Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Satakunnassa. Suomalaisten yleisin kuolemansyy, iskeeminen sydäntauti (sepelvaltimotauti) oli yleisin Kainuussa. Pienintä se oli Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla.

Kuvio 6. 65+ -vuotiaiden dementiakuolleisuus maakunnittain 2009

Tietoja maakunnittaisesta kuolleisuudesta on tämän julkaisun liitetaulukoissa 2 ja 3 sekä lisäksi kuolleiden määrät kuolemansyittäin ovat tietokantataulukoissa.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1a. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, molemmat sukupuolet

	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
01-72 KUOLLEITA YHTEENSÄ (A00-Y89)	49 904	241	10 653	39 010
01-58 TAUTEIHIN KUOLLEITA (A00-R99)	45 597	222	8 042	37 333
01-05 I TARTUNTA- JA LOISTAUTEJA (A00-B99)	430	4	72	354
01 Tuberkuloosi (A15-A19, B90)	54	0	4	50
02 Meningokokki-infektio (A39)	3	0	2	1
03 Virusmaksatulehdus (B15-B19)	13	0	10	3
04 Immuunikato (B20-B24)	3	0	3	0
05 Muut tartunta- ja loistaudit (A00-A09, A20-A38, A40-B09, B25-B89, B91-B99)	357	4	53	300
06-24 II KASVAIMET (C00-D48)	11 310	22	2 968	8 320
06-23 Pahanlaatuiset kasvaimet (C00-C97)	10 996	21	2 923	8 052
06 Huulen, suuontelon ja nielun syöpä (C00-C14)	178	0	85	93
07 Ruokatorven syöpä (C15)	233	0	80	153
08 Mahasyöpä (C16)	487	0	141	346
09 Koolonin syöpä (C18, C19)	749	0	145	604
10 Peräsuolen ja peräaukon syöpä (C20-C21)	361	0	99	262
11 Primaarinen maksasyöpä (C22)	464	1	104	359
12 Haimasyöpä (C25)	948	0	243	705
13 Kurkunpään, henkitorven ja keuhkon syöpä (C32-C34)	2 069	0	593	1 476
14 Ihon melanooma (C43)	177	0	55	122
15 Rintasyöpä (C50)	823	0	326	497
16 Kohdunkaulan syöpä (C53)	54	0	25	29
17 Kohtusyöpä (C54-C55)	202	0	51	151
18 Munasarjasyöpä (C56)	307	0	97	210
19 Eturauhassyöpä (C61)	778	0	59	719
20 Munuaissyöpä (C64)	304	1	86	217
21 Virtsarakkasyöpä (C67)	284	0	37	247
22 Imukudoksen ja vertamuodostavien kudosten syöpä (C81-C96)	1 056	9	257	790
23 Muut syövä	1 522	10	440	1 072
24 Muut kasvaimet (D00-D48)	314	1	45	268
25 III VEREN JA VERTAMUODOSTAVIEN ELINTEN SAIRAUDET (D50-D89)	37	0	7	30
26-27 IV UMPIER.-, RAVITS.- JA AINEENVAIHD.SAIRAUDET (E00-E90)	563	15	157	391
26 Diabetes (E10-E14)	436	1	121	314
27 Muut umpieritys-, ravits. ja aineenvaihd.sairaudet (E00-E07, E15-E90)	127	14	36	77
28-31 V MIELENTERVEYDEN HÄIRIÖT (F00-F99)	2 347	1	180	2 166
28 Dementiat (F01, F03) ¹⁾	2 050	0	7	2 043
29 Alkoholien käytön aiheuttamat häiriöt (F10)	172	0	116	56
30 Lääkkeiden ja päihteiden käytön aiheuttamat häiriöt (F11-F16, F18-F19)	14	0	14	0
31 Muut mielenterveyden häiriöt (F00, F02, F04-F09, F17, F20-F99)	111	1	43	67
32-33 VI-VIII HERMOSTON JA AISTIMIEN SAIRAUDET (G00-H95)	4 649	6	325	4 318
32 Aivokalvontulehdus (G00-G03)	13	0	8	5
33 Muut hermoston ja aistimien sairaudet (G04-H95)	4 636	6	317	4 313
34-37 IX VERENKIERTOELINTEN SAIRAUDET (I00-I99)	20 361	8	2 569	17 784
34 Iskeemiset sydänsairaudet (I20-I25)	11 534	0	1 325	10 209

	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
35 Muut paitsi reumaattiset sydänsairaudet (I30-I52)	2 146	6	513	1 627
36 Aivoverisuonien sairaudet (I60-I69)	4 380	1	440	3 939
37 Muut verenkiertoelinten sairaudet (I00-I15, I26-I28, I70-I99)	2 301	1	291	2 009
38-42 X HENGITYSELINTEN SAIRAUDET (J00-J99)	2 210	5	300	1 905
38 Influenssa (J09-J11)	41	3	14	24
39 Keuhkokuume (J12-J18)	540	1	75	464
40 Keuhkoputkentulehdus, keuhkolaajentuma (J40-J44, J47)	1 138	0	152	986
41 Astma (J45-J46)	95	0	16	79
42 Muut hengityselinten sairaudet (J00-J06, J20-J39, J60-J99)	396	1	43	352
43-45 XI RUUANSULATUSELINTEN SAIRAUDET (K00-K93)	2 600	3	1 213	1 384
43 Mahalaukun, pohjukaissuolen ja maha-tyhjäsuo- luolen haava (K25-K28)	207	0	59	148
44 Maksan sairaudet (K70, K73-K74)	1 225	0	906	319
45 Muut ruuansulatuselinten sairaudet (K00-K23, K29-K67, K71-K72, K75-K93)	1 168	3	248	917
46 XII IHON JA IHONALAISKUDOKSEN SAIRAUDET (L00-L99)	41	0	10	31
47-48 XIII TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUDET (M00-M99)	221	0	36	185
47 Nivelreuma ja nivelrikko (M05-M06, M15-M19)	121	0	12	109
48 Muut tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (M00-M03, M07-M14, M20-M99)	100	0	24	76
49-50 XIV VIRTSA- JA SUKUPUOLIELINTEN SAIRAUDET (N00-N99)	416	0	20	396
49 Munuaisen ja virtsajohtimen sairaudet (N00-N29)	318	0	15	303
50 Muut virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet (N30-N99)	98	0	5	93
51 XV RASKAUS, SYNNYTYKS JA LAPSIVUOTEUS (O00-O99)	1	0	1	0
52 XVI ERÄÄT PERINATAALIAIKANA ALKANEET TILAT (P00-P96)	75	74	1	0
53-55 XVII SYNNYNN. EPÄMUODOSTUMAT . (Q00-Q99)	184	68	88	28
53 Hermoston synnynnäiset epämuodostumat (Q00-Q07)	15	11	4	0
54 Verenkiertoelinten synnynnäiset epämuodostumat (Q20-Q28)	54	18	27	9
55 Muut synnynn. epämuodostumat, kromosomipoikkeav. (Q10-Q18, Q30-Q99)	115	39	57	19
56-58 XVII OIREET JA EPÄTÄYDELLISESTI MÄÄRITETYT TILAT (R00-R99)	152	16	95	41
56 Kätkytkuolema (R95)	15	15	0	0
57 Tunteettomat ja määrittämättömät tapaukset (R96-R99)	126	1	94	31
58 Muut oireet ja epätäydellisesti määritetyt tilat (R00-R94)	11	0	1	10
59-71 XX TAPATURMAT JA VÄKIVALTA (V01-Y89)	4 150	19	2 540	1 591
59-67 Tapaturmat yhteensä (V01-X59, Y85-Y86)	2 903	12	1 501	1 390
59 Liikennetapaturmat	269	5	186	78
60 Muut maankuljetustapaturmat	32	0	21	11
61 Vesikuljetustapaturmat (V90-V94)	48	0	29	19
62 Muut ja määrittämättömät kuljetustapaturmat (V95-V99)	7	0	7	0
63 Tapaturmaiset kaatumiset ja putoamiset (W00-W19)	1 188	1	235	952
64 Hukkuminen (W65-W74)	124	0	84	40
65 Tapaturmaiset alkoholimyrkytykset (X45)	473	0	412	61
66 Muiden aineiden tapaturmaiset myrkytykset (X40-X44, X46-X49)	365	0	314	51
67 Muut tapaturmat ja niiden jälkitilat (W20-W64, W75-X39, X50-X59, Y85-Y86)	397	6	213	178
68 Itsemurhat ja niiden jälkitilat (X60-X84, Y87.0)	1 034	1	862	171
69 Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely (X85-Y09, Y87.1)	110	3	94	13
70 Vahingoittavat tapahtumat, tahallisuus epäselvä (Y10-Y34, Y87.2)	96	3	79	14
71 Muut ulkoiset syyt ja jälkitilat (Y35-Y84, Y88-Y89)	7	0	4	3
72 EI KUOLINTODISTUSTA	157	0	71	86

1) Alzheimerin tauti sisältyy luokkaan 33.

Liitetaulukko 1b. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, miehet

Peruskuolemansyy (72-luokkainen luokitus)	Miehet			
	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
01-72 KUOLLEITA YHTEENSÄ (A00-Y89)	25 152	120	7 389	17 643
01-58 TAUTEIHIN KUOLLEITA (A00-R99)	22 153	107	5 357	16 689
01-05 I TARTUNTA- JA LOISTAUTEJA (A00-B99)	196	2	47	147
01 Tuberkuloosi (A15-A19, B90)	28	0	3	25
02 Meningokokki-infektio (A39)	0	0	0	0
03 Virusmaksatulehdus (B15-B19)	9	0	7	2
04 Immuunikato (B20-B24)	2	0	2	0
05 Muut tartunta- ja loistaudit (A00-A09, A20-A38, A40-B09, B25-B89, B91-B99)	157	2	35	120
06-24 II KASVAIMET (C00-D48)	5 953	10	1 589	4 354
06-23 Pahanlaatuiset kasvaimet (C00-C97)	5 810	9	1 563	4 238
06 Huulen, suuontelon ja nielun syöpä (C00-C14)	121	0	69	52
07 Ruokatorven syöpä (C15)	156	0	64	92
08 Mahasyöpä (C16)	278	0	94	184
09 Koolonin syöpä (C18, C19)	316	0	60	256
10 Peräsuolen ja peräaukon syöpä (C20-C21)	229	0	66	163
11 Primaarinen maksasyöpä (C22)	271	1	70	200
12 Haimasyöpä (C25)	464	0	143	321
13 Kurkunpään, henkitorven ja keuhkon syöpä (C32-C34)	1 468	0	401	1 067
14 Ihon melanooma (C43)	108	0	40	68
15 Rintasyöpä (C50)	4	0	2	2
16 Kohdunkaulan syöpä (C53)	0	0	0	0
17 Kohtusyöpä (C54-C55)	0	0	0	0
18 Munasarjasyöpä (C56)	0	0	0	0
19 Eturauhassyöpä (C61)	778	0	59	719
20 Munuaissyöpä (C64)	174	1	62	111
21 Virtsarakkosalisyöpä (C67)	215	0	34	181
22 Imukudoksen ja vertamuodostavien kudosten syöpä (C81-C96)	537	3	158	376
23 Muut syövät	691	4	241	446
24 Muut kasvaimet (D00-D48)	143	1	26	116
25 III VEREN JA VERTAMUODOSTAVIEN ELINTEN SAIRAUDET (D50-D89)	15	0	6	9
26-27 IV UMPIERITYS-, RAVITSEMUS- JA AINEENVAIHDUNTASAIRAUDET (E00-E90)	288	6	104	178
26 Diabetes (E10-E14)	224	0	81	143
27 Muut umpieritys-, ravitsemus ja aineenvaihduntasairaudet (E00-E07, E15-E90)	64	6	23	35
28-31 V MIELENTERVEYDEN JA KÄYTTÄYTYMISEN HÄIRIÖT (F00-F99)	764	0	138	626
28 Dementiat (F01, F03) ¹⁾	562	0	3	559
29 Alkoholin käytön aiheuttamat häiriöt (F10)	137	0	93	44
30 Lääkkeiden ja päihteiden käytön aiheuttamat häiriöt (F11-F16, F18-F19)	11	0	11	0
31 Muut mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (F00, F02, F04-F09, F17, F20-F99)	54	0	31	23
32-33 VI-VIII HERMOSTON JA AISTIMIEN SAIRAUDET (G00-H95)	1 734	3	191	1 540
32 Aivokalvontulehdus (G00-G03)	8	0	5	3
33 Muut hermoston ja aistimien sairaudet (G04-H95)	1 726	3	186	1 537
34-37 IX VERENKIERTOELINTEN SAIRAUDET (I00-I99)	9 858	2	2 040	7 816
34 Iskeemiset sydänsairaudet (I20-I25)	6 024	0	1 139	4 885
35 Muut paitsi reumaattiset sydänsairaudet (I30-I52)	1 039	2	396	641
36 Aivoverisuonien sairaudet (I60-I69)	1 756	0	285	1 471

Peruskuolemansyy (72-luokkainen luokitus)	Miehet			
	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
37 Muut verenkiertoelinten sairaudet (I00-I15, I26-I28, I70-I99)	1 039	0	220	819
38-42 X HENGITYSELINTEN SAIRAUDET (J00-J99)	1 333	2	202	1 129
38 Influenssa (J09-J11)	22	2	7	13
39 Keuhkokuume (J12-J18)	262	0	52	210
40 Keuhkoputkentulehdus, keuhkolaajentuma (J40-J44, J47)	788	0	106	682
41 Astma (J45-J46)	30	0	6	24
42 Muut hengityselinten sairaudet (J00-J06, J20-J39, J60-J99)	231	0	31	200
43-45 XI RUUANSULATUSSELINTEN SAIRAUDET (K00-K93)	1 547	3	899	645
43 Mahalaukun, pohjukaissuolen ja maha-tyhjäsuoien haava (K25-K28)	105	0	39	66
44 Maksan sairaudet (K70, K73-K74)	907	0	684	223
45 Muut ruuansulatuselinten sairaudet (K00-K23, K29-K67, K71-K72, K75-K93)	535	3	176	356
46 XII IHON JA IHONALAIKUDOKSEN SAIRAUDET (L00-L99)	15	0	7	8
47-48 XIII TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUDET (M00-M99)	67	0	15	52
47 Nivelreuma ja nivelrikko (M05-M06, M15-M19)	30	0	3	27
48 Muut tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (M00-M03, M07-M14, M20-M99)	37	0	12	25
49-50 XIV VIRTSA- JA SUKUPUOLIELINTEN SAIRAUDET (N00-N99)	174	0	12	162
49 Munuaisen ja virtsajohtimen sairaudet (N00-N29)	126	0	8	118
50 Muut virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet (N30-N99)	48	0	4	44
51 XV RASKAUS, SYNNYTYKS JA LAPSIVUOTEUS (O00-O99)	0	0	0	0
52 XVI ERÄÄT PERINATAALIAIKANA ALKANEET TILAT (P00-P96)	39	38	1	0
53-55 XVII SYNNYNNÄISET EPÄMUODOSTUMAT, KROMOSOMIPOIKKEAVUUDET (Q00-Q99)	88	34	45	9
53 Hermoston synnynnäiset epämuodostumat (Q00-Q07)	8	6	2	0
54 Verenkiertoelinten synnynnäiset epämuodostumat (Q20-Q28)	24	8	14	2
55 Muut synnynnäiset epämuodostumat, kromosomipoikkeavuudet (Q10-Q18, Q30-Q99)	56	20	29	7
56-58 XVIII OIREET JA EPÄTÄYDELLISESTI MÄÄRITETYT TILAT (R00-R99)	82	7	61	14
56 Kätkytkuolema (R95)	6	6	0	0
57 Tunteettomat ja määrittämättömät tapaukset (R96-R99)	74	1	60	13
58 Muut oireet ja epätäydellisesti määritetyt tilat (R00-R94)	2	0	1	1
59-71 XX TAPATURMAT JA VÄKIVALTA (V01-Y89)	2 901	13	1 980	908
59-67 Tapaturmat yhteensä (V01-X59, Y85-Y86)	1 986	8	1 216	762
59 Liikennetapaturmat	193	4	139	50
60 Muut maankuljetustapaturmat	30	0	20	10
61 Vesikuljetustapaturmat (V90-V94)	46	0	29	17
62 Muut ja määrittämättömät kuljetustapaturmat (V95-V99)	7	0	7	0
63 Tapaturmaiset kaatumiset ja putoamiset (W00-W19)	679	1	201	477
64 Hukkuminen (W65-W74)	104	0	71	33
65 Tapaturmaiset alkoholimyrkytykset (X45)	389	0	342	47
66 Muiden aineiden tapaturmaiset myrkytykset (X40-X44, X46-X49)	258	0	236	22
67 Muut tapaturmat ja tapaturmien myöhäisvaikutukset (W20-W64, W75-X39, X50-X59, Y85-Y86)	280	3	171	106
68 Itsemurhat ja niiden jälkitilat (X60-X84, Y87.0)	761	0	630	131
69 Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely (X85-Y09, Y87.1)	83	3	74	6
70 Vahingoittavat tapahtumat, tahallisuus epäselvä (Y10-Y34, Y87.2)	66	2	57	7
71 Muut ulkoiset syyt ja jälkitilat (Y35-Y84, Y88-Y89)	5	0	3	2
72 EI KUOLINTODISTUSTA	98	0	52	46

1) Alzheimerin tauti sisältyy luokkaan 33.

Liitetaulukko 1c. Kuolleet peruskuolemansyyn (72-luokkainen luokitus) ja iän mukaan 2009, naiset

	Naiset			
	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
01-72 KUOLLEITA YHTEENSÄ (A00-Y89)	24 752	121	3 264	21 367
01-58 TAUTEIHIN KUOLLEITA (A00-R99)	23 444	115	2 685	20 644
01-05 I TARTUNTA- JA LOISTAUTEJA (A00-B99)	234	2	25	207
01 Tuberkuloosi (A15-A19, B90)	26	0	1	25
02 Meningokokki-infektio (A39)	3	0	2	1
03 Virusmaksatulehdus (B15-B19)	4	0	3	1
04 Immuunikato (B20-B24)	1	0	1	0
05 Muut tartunta- ja loistaudit (A00-A09, A20-A38, A40-B09, B25-B89, B91-B99)	200	2	18	180
06-24 II KASVAIMET (C00-D48)	5 357	12	1 379	3 966
06-23 Pahanlaatuiset kasvaimet (C00-C97)	5 186	12	1 360	3 814
06 Huulen, suuontelon ja nielun syöpä (C00-C14)	57	0	16	41
07 Ruokatorven syöpä (C15)	77	0	16	61
08 Mahasyöpä (C16)	209	0	47	162
09 Koolonin syöpä (C18, C19)	433	0	85	348
10 Peräsuolen ja peräaukon syöpä (C20-C21)	132	0	33	99
11 Primaarinen maksasyöpä (C22)	193	0	34	159
12 Haimasyöpä (C25)	484	0	100	384
13 Kurkunpään, henkitorven ja keuhkon syöpä (C32-C34)	601	0	192	409
14 Ihon melanooma (C43)	69	0	15	54
15 Rintasyöpä (C50)	819	0	324	495
16 Kohdunkaulan syöpä (C53)	54	0	25	29
17 Kohtusyöpä (C54-C55)	202	0	51	151
18 Munasarjasyöpä (C56)	307	0	97	210
19 Eturauhassyöpä (C61)	0	0	0	0
20 Munuaissyöpä (C64)	130	0	24	106
21 Virtsarakkosalisyöpä (C67)	69	0	3	66
22 Imukudoksen ja vertamuodostavien kudosten syöpä (C81-C96)	519	6	99	414
23 Muut syövät	831	6	199	626
24 Muut kasvaimet (D00-D48)	171	0	19	152
25 III VEREN JA VERTAMUODOSTAVIEN ELINTEN SAIRAUDET (D50-D89)	22	0	1	21
26-27 IV UMPIERITYS-, RAVITSEMUS- JA AINEENVAIHDUNTASAIRAUDET (E00-E90)	275	9	53	213
26 Diabetes (E10-E14)	212	1	40	171
27 Muut umpieritys-, ravitsemus ja aineenvaihduntasairaudet (E00-E07, E15-E90)	63	8	13	42
28-31 V MIELENTERVEYDEN JA KÄYTTÄYTYMISEN HÄIRIÖT (F00-F99)	1 583	1	42	1 540
28 Dementiat (F01, F03) ¹⁾	1 488	0	4	1 484
29 Alkoholin käytön aiheuttamat häiriöt (F10)	35	0	23	12
30 Lääkkeiden ja päihteiden käytön aiheuttamat häiriöt (F11-F16, F18-F19)	3	0	3	0
31 Muut mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (F00, F02, F04-F09, F17, F20-F99)	57	1	12	44
32-33 VI-VIII HERMOSTON JA AISTIMIEN SAIRAUDET (G00-H95)	2 915	3	134	2 778
32 Aivokalvontulehdus (G00-G03)	5	0	3	2
33 Muut hermoston ja aistimien sairaudet (G04-H95)	2 910	3	131	2 776
34-37 IX VERENKIERTOELINTEN SAIRAUDET (I00-I99)	10 503	6	529	9 968
34 Iskeemiset sydänsairaudet (I20-I25)	5 510	0	186	5 324
35 Muut paitsi reumaattiset sydänsairaudet (I30-I52)	1 107	4	117	986
36 Aivoverisuonien sairaudet (I60-I69)	2 624	1	155	2 468

	Naiset			
	Ikäluokat yhteensä	0-14	15-64	65-
37 Muut verenkiertoelinten sairaudet (I00-I15, I26-I28, I70-I99)	1 262	1	71	1 190
38-42 X HENGITYSELINTEN SAIRAUDET (J00-J99)	877	3	98	776
38 Influenssa (J09-J11)	19	1	7	11
39 Keuhkokuume (J12-J18)	278	1	23	254
40 Keuhkoputkentulehdus, keuhkolaajentuma (J40-J44, J47)	350	0	46	304
41 Astma (J45-J46)	65	0	10	55
42 Muut hengityselinten sairaudet (J00-J06, J20-J39, J60-J99)	165	1	12	152
43-45 XI RUUANSULATUSSELINTEN SAIRAUDET (K00-K93)	1 053	0	314	739
43 Mahalaukun, pohjukaissuolen ja maha-tyhjäsuo- len haava (K25-K28)	102	0	20	82
44 Maksan sairaudet (K70, K73-K74)	318	0	222	96
45 Muut ruuansulatuselinten sairaudet (K00-K23, K29-K67, K71-K72, K75-K93)	633	0	72	561
46 XII IHON JA IHONALAISKUDOKSEN SAIRAUDET (L00-L99)	26	0	3	23
47-48 XIII TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUDET (M00-M99)	154	0	21	133
47 Nivelreuma ja nivelrikko (M05-M06, M15-M19)	91	0	9	82
48 Muut tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (M00-M03, M07-M14, M20-M99)	63	0	12	51
49-50 XIV VIRTSA- JA SUKUPUOLIELINTEN SAIRAUDET (N00-N99)	242	0	8	234
49 Munuaisen ja virtsajohtimen sairaudet (N00-N29)	192	0	7	185
50 Muut virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet (N30-N99)	50	0	1	49
51 XV RASKAUS, SYNNYTYS JA LAPSIVUOTEUS (O00-O99)	1	0	1	0
52 XVI ERÄÄT PERINATAALIAIKANA ALKANEET TILAT (P00-P96)	36	36	0	0
53-55 XVII SYNNYNNÄISET EPÄMUODOSTUMAT, KROMOSOMIPOIKKEAVUUDET (Q00-Q99)	96	34	43	19
53 Hermoston synnynnäiset epämuodostumat (Q00-Q07)	7	5	2	0
54 Verenkiertoelinten synnynnäiset epämuodostumat (Q20-Q28)	30	10	13	7
55 Muut synnynnäiset epämuodostumat, kromosomipoikkeavuudet (Q10-Q18, Q30-Q99)	59	19	28	12
56-58 XVIII OIREET JA EPÄTÄYDELLISESTI MÄÄRITETYT TILAT (R00-R99)	70	9	34	27
56 Kätkytkuolema (R95)	9	9	0	0
57 Tunteettomat ja määrittämättömät tapaukset (R96-R99)	52	0	34	18
58 Muut oireet ja epätäydellisesti määritetyt tilat (R00-R94)	9	0	0	9
59-71 XX TAPATURMAT JA VÄKIVALTA (V01-Y89)	1 249	6	560	683
59-67 Tapaturmat yhteensä (V01-X59, Y85-Y86)	917	4	285	628
59 Liikennetapaturmat	76	1	47	28
60 Muut maankuljetustapaturmat	2	0	1	1
61 Vesikuljetustapaturmat (V90-V94)	2	0	0	2
62 Muut ja määrittämättömät kuljetustapaturmat (V95-V99)	0	0	0	0
63 Tapaturmaiset kaatumiset ja putoamiset (W00-W19)	509	0	34	475
64 Hukkuminen (W65-W74)	20	0	13	7
65 Tapaturmaiset alkoholimyrkytykset (X45)	84	0	70	14
66 Muiden aineiden tapaturmaiset myrkytykset (X40-X44, X46-X49)	107	0	78	29
67 Muut tapaturmat ja tapaturmien myöhäisvaikutukset (W20-W64, W75-X39, X50-X59, Y85-Y86)	117	3	42	72
68 Itsemurhat ja niiden jälkitilat (X60-X84, Y87.0)	273	1	232	40
69 Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely (X85-Y09, Y87.1)	27	0	20	7
70 Vahingoittavat tapahtumat, tahallisuus epäselvä (Y10-Y34, Y87.2)	30	1	22	7
71 Muut ulkoiset syyt ja jälkitilat (Y35-Y84, Y88-Y89)	2	0	1	1
72 EI KUOLINTODISTUSTA	59	0	19	40

1) Alzheimerin tauti sisältyy luokkaan 33.

Liitetaulukko 2a. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, molemmat sukupuolet¹⁾

Maakunnat ja pääkaupunkiseutu	Kuolleisuus/100 000, molemmat sukupuolet							
	Yhteensä	Syövä	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisyty ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenne	kaatumiset, putoamiset
KOKO MAA	300,3	82,4	37,3	46,2	24,3	30,8	5,2	6,6
MANNER-SUOMI	300,6	82,2	37,5	46,3	24,3	30,9	5,3	6,7
Uusimaa	258,8	72,5	29,8	39,6	20,9	23,8	2,7	5,9
Pääkaupunkiseutu	256,2	71,8	28,9	40,5	20,5	24,2	2,2	6,2
Itä-Uusimaa	279,9	74,9	39,1	37,4	37,4	34,2	9,8	3,3
Varsinais-Suomi	286,6	82,4	29,7	37,9	25,2	30,7	7,8	4,6
Satakunta	356,0	96,0	46,0	58,3	25,4	46,0	10,3	12,3
Kanta-Häme	324,5	96,3	30,3	52,6	21,4	29,4	6,2	4,5
Pirkanmaa	276,0	74,3	32,3	46,0	23,9	24,6	4,0	5,3
Päijät-Häme	347,4	97,3	49,4	54,7	20,5	35,7	6,8	12,9
Kymenlaakso	426,2	113,3	36,4	93,0	22,0	41,4	7,6	16,9
Etelä-Karjala	439,5	116,2	49,5	74,8	23,0	49,5	5,8	10,4
Etelä-Savo	377,7	79,0	61,8	67,9	30,4	41,5	5,1	6,1
Pohjois-Savo	343,7	87,6	45,0	63,6	35,2	36,4	3,7	5,6
Pohjois-Karjala	327,2	72,6	53,3	45,0	23,9	37,7	5,5	7,4
Keski-Suomi	299,2	73,8	41,4	47,5	26,3	38,6	7,3	6,7
Etelä-Pohjanmaa	310,6	87,0	50,4	34,1	20,3	27,6	3,3	5,7
Pohjanmaa	230,0	96,4	20,3	23,0	15,9	28,3	7,1	2,7
Keski-Pohjanmaa	252,7	87,3	32,2	32,2	16,1	23,0	4,6	2,3
Pohjois-Pohjanmaa	271,5	69,1	37,7	37,3	30,2	30,6	7,5	5,1
Kainuu	391,6	97,4	71,2	39,4	35,6	37,5	1,9	11,2
Lappi	342,7	103,2	47,9	53,7	28,9	32,2	5,8	8,3
AHVENANMAA	231,9	110,4	11,0	16,6	16,6	5,5	0,0	0,0

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tässä tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 2b. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, miehet¹⁾

	Kuolleisuus/100 000, miehet							
	YHTEENSÄ	Syövät	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisytyt ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenne	kaatumiset, putoamiset
KOKO MAA	412,0	87,1	63,5	72,9	35,1	48,7	7,8	11,2
MANNER-SUOMI	412,8	87,0	63,8	73,1	35,2	48,9	7,8	11,3
Uusimaa	349,3	74,8	51,8	63,3	30,2	37,0	4,1	10,1
Pääkaupunkiseutu	348,1	71,9	51,1	67,1	30,6	38,2	3,6	10,9
Itä-Uusimaa	363,9	61,2	74,1	61,2	48,3	48,3	6,4	6,4
Varsinais-Suomi	408,2	94,2	53,0	64,1	37,9	48,4	11,8	7,8
Satakunta	485,3	108,9	73,9	87,4	36,3	78,0	16,1	22,9
Kanta-Häme	435,6	105,8	44,1	75,8	33,5	45,9	10,6	7,1
Pirkanmaa	375,3	78,5	54,0	68,1	31,9	42,3	6,1	9,8
Päijät-Häme	474,8	108,9	68,0	89,2	30,2	57,5	10,6	21,2
Kymenlaakso	553,1	100,4	67,5	128,4	34,6	54,3	4,9	26,3
Etelä-Karjala	628,2	137,1	77,4	121,7	37,6	75,2	8,8	15,5
Etelä-Savo	547,4	83,0	112,6	116,6	47,4	63,2	7,9	11,9
Pohjois-Savo	463,7	86,7	79,5	98,8	49,4	49,4	7,2	6,0
Pohjois-Karjala	469,8	88,6	86,9	76,2	33,7	60,3	8,9	12,4
Keski-Suomi	413,3	69,1	66,9	82,2	37,3	61,4	12,1	11,0
Etelä-Pohjanmaa	430,7	86,5	86,5	50,3	36,2	45,6	4,7	9,4
Pohjanmaa	287,3	104,3	34,2	35,9	22,2	44,5	10,3	3,4
Keski-Pohjanmaa	319,2	94,4	58,4	49,4	18,0	40,5	4,5	4,5
Pohjois-Pohjanmaa	361,5	69,1	63,8	54,7	42,5	48,6	9,9	8,4
Kainuu	562,6	107,5	118,3	64,5	50,2	68,1	3,6	21,5
Lappi	520,7	123,0	87,8	89,4	39,9	57,5	11,2	16,0
AHVENANMAA	252,6	109,8	11,0	22,0	11,0	11,0	0,0	0,0

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tässä tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 2c. 15–64-vuotiaiden kuolleisuus syöpiin, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, naiset¹⁾

	Kuolleisuus/100 000, naiset							
	YHTEENSÄ	Syövät	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisytyt ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenne	kaatumalla, putoamalla
KOKO MAA	186,1	77,5	10,6	18,9	13,2	12,4	2,7	1,9
MANNER-SUOMI	185,9	77,3	10,6	19,0	13,2	12,5	2,7	1,9
Uusimaa	171,3	70,3	8,6	16,5	11,9	11,0	1,4	1,8
Pääkaupunkiseutu	168,5	71,7	7,8	15,2	11,0	11,0	0,8	1,6
Itä-Uusimaa	194,1	88,8	3,3	13,2	26,3	19,7	13,2	0,0
Varsinais-Suomi	165,3	70,5	6,5	11,8	12,4	13,1	3,9	1,3
Satakunta	221,3	82,6	16,8	28,0	14,0	12,6	4,2	1,4
Kanta-Häme	210,9	86,5	16,2	28,8	9,0	12,6	1,8	1,8
Pirkanmaa	174,0	70,0	10,1	23,3	15,8	6,3	1,9	0,6
Päijät-Häme	218,6	85,6	30,6	19,9	10,7	13,8	3,1	4,6
Kymenlaakso	292,2	127,0	3,5	55,7	8,7	27,8	10,4	7,0
Etelä-Karjala	235,0	93,5	19,2	24,0	7,2	21,6	2,4	4,8
Etelä-Savo	199,4	74,8	8,3	16,6	12,5	18,7	2,1	0,0
Pohjois-Savo	217,6	88,6	8,9	26,6	20,2	22,8	0,0	5,1
Pohjois-Karjala	173,7	55,4	17,2	11,5	13,4	13,4	1,9	1,9
Keski-Suomi	180,4	78,8	14,8	11,4	14,8	14,8	2,3	2,3
Etelä-Pohjanmaa	181,8	87,6	11,8	16,8	3,4	8,4	1,7	1,7
Pohjanmaa	168,6	88,0	5,5	9,2	9,2	11,0	3,7	1,8
Keski-Pohjanmaa	183,3	79,9	4,7	14,1	14,1	4,7	4,7	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	175,3	69,0	9,7	18,7	17,0	11,4	4,9	1,6
Kainuu	204,2	86,4	19,6	11,8	19,6	3,9	0,0	0,0
Lappi	152,1	82,0	5,1	15,4	17,1	5,1	0,0	0,0
AHVENANMAA	211,0	111,1	11,1	11,1	22,2	0,0	0,0	0,0

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tässä tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 3a. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyihin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, molemmat sukupuolet¹⁾

	Kuolleisuus/100 000, molemmat sukupuolet							
	KUOLLEITA YHT	Dementia, Alzheimerin tauti	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisyyt ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenne	kaatumiset, putoamiset
KOKO MAA	4 328,4	605,2	1 132,8	47,3	19,0	147,5	8,7	105,6
MANNER-SUOMI	4 328,2	607,3	1 134,2	47,2	19,0	147,5	8,5	105,8
Uusimaa	4 082,4	597,7	964,5	58,2	22,1	148,1	7,0	112,0
Pääkaupunkiseutu	4 081,1	623,3	943,9	63,7	20,2	164,1	3,0	126,6
Itä-Uusimaa	3 919,6	603,0	991,6	40,2	20,1	120,6	13,4	67,0
Varsinais-Suomi	4 354,2	625,0	1 013,3	44,9	21,8	133,5	4,9	99,5
Satakunta	4 370,9	493,8	1 239,9	41,0	23,7	146,6	10,8	99,2
Kanta-Häme	4 438,2	658,7	1 169,9	40,8	18,8	175,6	9,4	128,6
Pirkanmaa	4 354,9	649,6	1 036,1	61,2	14,7	144,3	8,6	94,2
Päijät-Häme	4 568,0	657,5	1 344,0	55,4	13,2	129,4	5,3	100,3
Kymenlaakso	4 589,0	562,8	1 222,6	64,6	16,2	142,7	2,7	105,0
Etelä-Karjala	4 422,2	520,5	1 177,3	68,2	10,8	136,4	7,2	75,4
Etelä-Savo	4 680,2	591,8	1 294,5	37,0	37,0	173,6	17,1	102,4
Pohjois-Savo	4 532,5	629,6	1 346,2	40,3	17,0	165,4	6,4	131,4
Pohjois-Karjala	4 303,8	656,4	1 234,6	53,1	6,3	93,8	6,3	65,6
Keski-Suomi	4 340,2	533,4	1 148,1	39,6	37,5	200,0	8,3	164,6
Etelä-Pohjanmaa	4 482,4	600,0	1 108,5	29,6	16,1	145,3	13,5	83,4
Pohjanmaa	4 322,7	752,4	1 020,5	12,2	9,1	127,9	18,3	79,2
Keski-Pohjanmaa	4 323,0	434,9	1 458,0	17,1	0,0	119,4	8,5	93,8
Pohjois-Pohjanmaa	4 123,3	627,9	1 243,1	30,6	12,6	156,5	5,4	116,9
Kainuu	4 675,5	617,5	1 546,7	35,3	5,9	211,7	17,6	158,8
Lappi	4 290,9	619,7	1 177,5	53,1	20,7	115,1	11,8	82,6
AHVENANMAA	4 365,7	205,9	864,9	61,8	20,6	144,2	41,2	82,4

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 3b. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyyhin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, miehet¹⁾

	Kuolleisuus/100 000, miehet							
	KUOLLEITA YHT	Dementia, Alzheimerin tauti	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisytyt ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenteessä	Kaatumalla, putoamalla
KOKO MAA	4 764,3	445,3	1 319,1	92,9	35,4	193,1	13,5	128,8
MANNER-SUOMI	4 764,3	447,4	1 320,5	92,9	35,3	193,1	13,3	129,0
Uusimaa	4 474,6	403,7	1 144,7	103,0	37,9	178,8	10,8	131,4
Pääkaupunkiseutu	4 450,0	416,0	1 124,1	112,2	34,8	209,0	5,8	156,7
Itä-Uusimaa	4 245,9	426,2	1 152,2	78,9	15,8	189,4	31,6	94,7
Varsinais-Suomi	4 653,7	402,0	1 214,8	98,3	50,6	163,8	8,9	116,1
Satakunta	4 678,4	334,2	1 462,0	83,5	41,8	203,6	20,9	125,3
Kanta-Häme	4 716,4	460,1	1 365,1	84,4	38,3	230,1	15,3	168,7
Pirkanmaa	4 872,1	538,3	1 137,1	127,0	15,1	181,5	12,1	111,9
Päijät-Häme	4 768,8	469,0	1 400,3	125,5	19,8	125,5	13,2	85,9
Kymenlaakso	5 099,1	511,9	1 325,6	111,6	32,8	170,6	0,0	111,6
Etelä-Karjala	4 814,9	342,0	1 262,9	149,1	8,8	219,3	8,8	96,5
Etelä-Savo	5 052,2	402,8	1 420,1	75,1	81,9	239,0	34,1	116,1
Pohjois-Savo	5 089,9	459,0	1 547,1	92,8	36,1	288,8	10,3	216,6
Pohjois-Karjala	5 209,5	542,0	1 678,8	105,4	15,1	150,6	15,1	82,8
Keski-Suomi	4 665,1	400,4	1 311,4	85,1	85,1	240,3	10,0	185,2
Etelä-Pohjanmaa	5 148,0	457,3	1 332,7	65,3	19,6	176,4	13,1	84,9
Pohjanmaa	4 658,9	611,7	1 152,3	28,5	21,3	170,7	21,3	92,5
Keski-Pohjanmaa	5 186,7	343,1	1 715,4	20,2	0,0	181,6	20,2	121,1
Pohjois-Pohjanmaa	4 466,7	472,4	1 484,7	50,6	21,1	202,5	8,4	147,6
Kainuu	5 554,4	525,0	1 837,7	82,9	13,8	345,4	27,6	262,5
Lappi	4 882,2	501,1	1 449,1	88,0	47,4	142,2	13,5	108,3
AHVENANMAA	4 750,1	90,5	1 085,7	90,5	45,2	181,0	45,2	90,5

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 3c. 65 vuotta täyttäneiden kuolleisuus dementiaan, iskeemisiin sydäntauteihin, alkoholisyyhin, itsemurhiin ja tapaturmiin maakunnittain 2009, naiset¹⁾

	Kuolleisuus/100 000, naiset							
	KUOLLEITA YHT	Dementia, Alzheimerin tauti	Iskeemiset sydäntaudit	Alkoholisyyt ²⁾	Itsemurhat	Tapaturmat	joista	
							liikenne	kaatuminen, putoaminen
KOKO MAA	4 024,4	716,7	1 002,8	15,4	7,5	115,6	5,3	89,5
MANNER-SUOMI	4 024,3	718,7	1 004,4	15,3	7,6	115,7	5,1	89,5
Uusimaa	3 823,7	725,8	845,5	28,6	11,6	127,8	4,5	99,2
Pääkaupunkiseutu	3 848,1	754,2	830,0	33,0	11,0	135,7	1,2	107,6
Itä-Uusimaa	3 678,9	733,5	873,2	11,6	23,3	69,9	0,0	46,6
Varsinais-Suomi	4 148,2	778,4	874,7	8,2	2,0	112,7	2,0	88,1
Satakunta	4 154,6	606,1	1 083,6	11,0	11,0	106,5	3,7	80,8
Kanta-Häme	4 245,6	796,1	1 034,9	10,6	5,3	138,0	5,3	100,8
Pirkanmaa	4 003,6	725,1	967,5	16,4	14,4	119,1	6,2	82,2
Päijät-Häme	4 434,2	783,0	1 306,5	8,8	8,8	132,0	0,0	110,0
Kymenlaakso	4 233,9	598,3	1 151,0	32,0	4,6	123,3	4,6	100,5
Etelä-Karjala	4 150,1	644,1	1 118,0	12,2	12,2	79,0	6,1	60,8
Etelä-Savo	4 414,4	726,8	1 204,8	9,8	4,9	126,8	4,9	92,7
Pohjois-Savo	4 143,5	748,8	1 206,0	3,6	3,6	79,2	3,6	72,0
Pohjois-Karjala	3 660,9	737,5	919,2	16,0	0,0	53,4	0,0	53,4
Keski-Suomi	4 108,5	628,2	1 031,6	7,1	3,6	171,3	7,1	149,9
Etelä-Pohjanmaa	4 016,4	699,9	951,5	4,6	13,7	123,5	13,7	82,3
Pohjanmaa	4 070,8	857,8	921,8	0,0	0,0	95,9	16,0	69,3
Keski-Pohjanmaa	3 691,1	502,0	1 269,7	14,8	0,0	73,8	0,0	73,8
Pohjois-Pohjanmaa	3 868,0	743,5	1 063,5	15,7	6,3	122,3	3,1	94,1
Kainuu	4 024,2	686,1	1 331,1	0,0	0,0	112,6	10,2	81,9
Lappi	3 834,2	711,4	967,7	26,2	0,0	94,2	10,5	62,8
AHVENANMAA	4 044,6	302,4	680,4	37,8	0,0	113,4	37,8	75,6

1) 54-luokkaisen luokituksen mukaisesti

2) Alkoholiperäisiin kuolemiin luetaan tapaukset, joissa peruskuolemansyy on F10, G312, G4051, G621, G721; I426, K292, K70, K852, K860, O354, P043, X45

Liitetaulukko 4. Kuolleisuus imeväs- ja perinataalikaudella 1987–2009

	Perinataali- kuolleet	Perinataali- kuolleisuus ¹⁾	Kuolleena syntyneet	1. viikolla kuolleet	1.viikon kuolleisuus	Neonataali- kuolleet	Neonataali- kuolleisuus ²⁾	Imeväs- kuolleet	Imeväs- kuolleisuus ³⁾
1987	505	8,4	311	194	3,2	252	4,2	370	6,2
1988	530	8,3	333	197	3,1	250	3,9	385	6,1
1989	495	7,8	282	213	3,4	261	4,1	382	6,0
1990	507	7,7	307	200	3,1	245	3,7	368	5,6
1991	531	8,1	305	226	3,5	276	4,2	383	5,9
1992	490	7,3	288	202	3,0	248	3,7	344	5,2
1993	428	6,6	267	161	2,5	195	3,0	285	4,4
1994	431	6,6	248	183	2,8	220	3,4	300	4,6
1995	429	6,8	299	130	2,1	172	2,8	251	4,0
1996	378	6,2	242	136	2,2	176	2,9	238	3,9
1997	368	6,2	239	129	2,2	165	2,8	233	3,9
1998	373	6,5	237	136	2,4	169	3,0	236	4,1
1999	329	5,7	208	121	2,1	154	2,7	213	3,7
2000	325	5,7	228	97	1,7	136	2,4	205	3,6
2001	306	5,4	208	98	1,7	122	2,2	181	3,2
2002	304	5,5	213	91	1,6	117	2,1	165	3,0
2003	276	4,9	178	98	1,7	120	2,1	182	3,2
2004	300	5,2	187	113	2,0	142	2,5	193	3,3
2005	286	4,9	182	104	1,8	125	2,2	179	3,1
2006	284	4,8	193	91	1,5	119	2,0	168	2,9
2007	298	5,1	204	94	1,6	109	1,9	159	2,7
2008	283	4,7	189	94	1,6	116	1,9	159	2,7
2009	300	4,9	205	95	1,6	122	2,0	160	2,6

1) Perinataalikuolleisuus = Kuolleena syntyneet (äidin raskauden kesto vähintään 22 viikkoa) sekä ensimmäisen elinviikon aikana kuolleet tuhatta syntynyttä kohti (ml. kuolleena syntyneet).

2) Neonataalikuolleisuus = Neljän ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden määrä tuhatta elävänä syntynyttä kohti.

3) Imeväiskuolleisuus = Alle vuoden vanhana kuolleiden määrä suhteessa tuhatta elävänä syntynyttä kohti.

Liitetaulukko 5. Vuoden 2009 keskiväkiluku sukupuolen mukaan

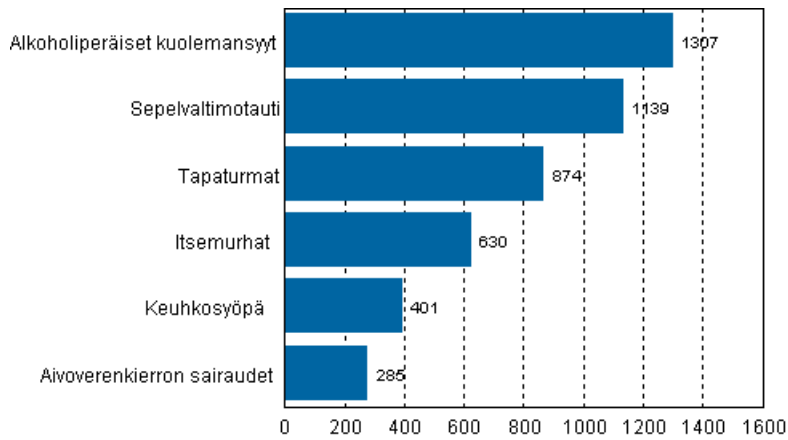
	Molemmat sukupuolet	Miehet	Naiset
Total	5 338 871	2 618 360	2 720 511
0	60 051	30 644	29 407
1 - 4	236 508	120 857	115 651
5 - 9	287 302	147 042	140 260
10 - 14	305 883	155 955	149 928
15 - 19	333 907	170 272	163 635
20 - 24	324 956	166 238	158 718
25 - 29	342 525	175 869	166 657
30 - 34	336 023	172 552	163 471
35 - 39	311 349	159 250	152 100
40 - 44	363 440	184 488	178 952
45 - 49	378 160	190 975	187 186
50 - 54	379 854	189 988	189 866
55 - 59	391 341	194 360	196 981
60 - 64	386 321	189 552	196 769
65 - 69	256 796	121 538	135 258
70 - 74	221 309	99 454	121 855
75 - 79	180 270	73 962	106 308
80 - 84	136 636	48 179	88 457
85 - 89	74 592	20 530	54 062
90 - 94	25 345	5 564	19 781
95 -	6 308	1 094	5 215

Liitetaulukko 6. Kuolemansyytilaston ikävakioidujen lukujen laskennassa käytetty vakioväestö

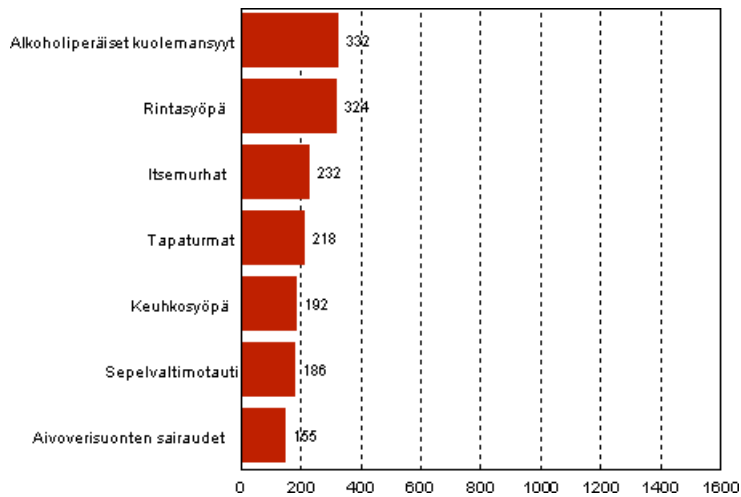
Ikäryhmät	Vakioväestö ikäryhmässä
0	1 305
1-4	5 021
5-9	6 472
10-14	6 772
15-19	7 208
20-24	7 792
25-29	7 871
30-34	7 528
35-39	7 212
40-44	6 860
45-49	5 865
50-54	5 876
55-59	5 553
60-64	5 245
65-69	4 680
70-74	2 932
75-79	2 897
80-84	1 606
85-	1 305
Yhteensä	100 000

Liitekuviot

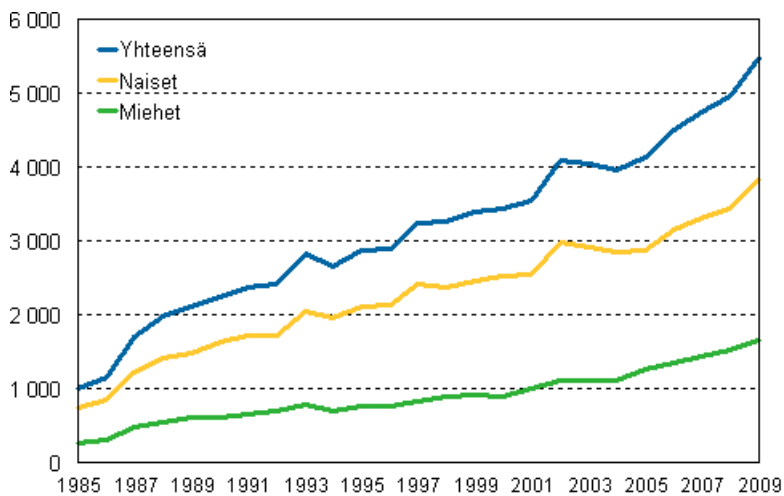
Liitekuvio 1. 15–64-vuotiaiden miesten yleisimmät kuolemansyyt 2009

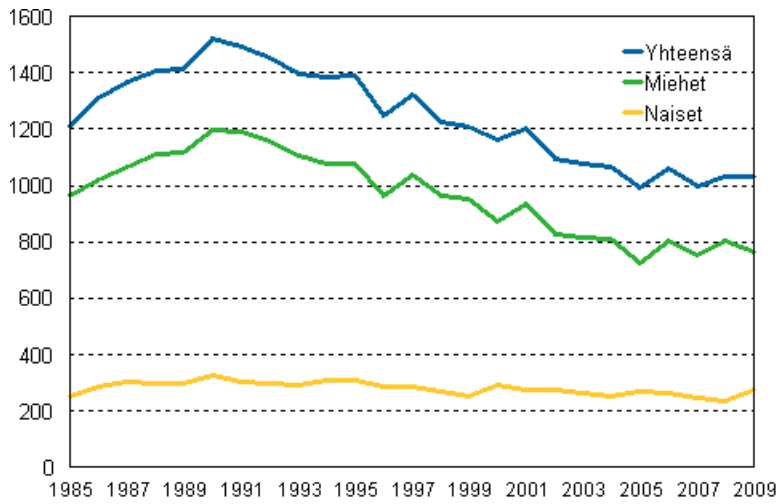
Liitekuvio 2. 15–64-vuotiaiden naisten yleisimmät kuolemansyyt 2009

Liitekuvio 3. Dementiaan (ml. Alzheimerin tauti) kuolleet 1985–2009

Liitekuvio 4. Itsemurhat sukupuolen mukaan 1985–2009

Laatuseloste, Kuolemansyyt 2009

1. Kuolemansyytietojen relevanssi

Kuolemansyytilasto ja kuolintodistusarkisto ovat olleet olemassa vuodesta 1936 lähtien. Kuolemansyytilastossa tuotetaan vuosittain tiedot Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden kuolemansyistä. Tilasto tehdään kuolintodistusten perusteella ja lisäksi tietoja täydennetään ja tarkistetaan Väestötietokeskuksen väestötietojärjestelmän tiedoilla. Kuolintodistukset arkistoidaan Tilastokeskukseen.

Kuolemansyytietoja käytetään mm. terveystutkimuksissa, terveyttä edistävien toimenpiteiden kohdentamisessa ja terveyden seurannassa sekä erilaisissa lääketieteellisissä tutkimuksissa. Yhdistämällä tietoja muihin aineistoihin voidaan tutkia mm. kuolleisuuseroja eri väestöryhmien välillä.

Kuolemansyyntä selvittäminen, siihen liittyvät menettelyt ml. tilaston tuottaminen ja kuolintodistusten arkistointi perustuvat Kuolemansyyntä selvittämisestä annettuun lakiin (459/1973) ja asetukseen (1973/948). Kuolemansyytilaston tuottamista säätelee lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) kansanterveyttä sekä työterveyttä ja työturvallisuutta koskevista yhteisön tilastoista, N:o 1338/2008, annettu 16.12.2008. Tähän asetukseen liittyvät toimeenpanoasetus on valmisteilla.

Käsitteet

Ikävakioitu kuolleisuusluku kuvaa kuolleisuutta, jossa ikävakioinnilla eliminoidaan väestön ikärakenteen vaikutus kuolleisuuteen. Kuolemansyytilaston aikasarjatalukoissa ikävakiointi on tehty ns. suoralla ikävakioinnilla (standardized death rate, SDR), eli kyseisen vuoden kuolleisuuslukujen avulla on laskettu, montako ihmistä kuolisi, jos väestön ikärakenne pysyisi samana koko ajan. Suoran vakioinnin laskukaava on seuraava:

$$SDR = \sum (m_i P_i / P) \times 100\,000$$

m_i = väestön kuolleisuusluku ikäryhmässä i

P_i = vakioväestön määrä ikäryhmässä i

P = vakioväestön väkiluku

Imeväiskuolleisuus tarkoittaa imeväisiässä (alle vuoden vanhana) kuolleiden osuutta elävänä syntyneistä.

Kuolemansyyt saadaan kuolintodistuksista. Kuolemansyytilastoaineistossa on vuodesta 1987 lähtien ollut **peruskuolemansyyntä** lisäksi **välivaiheen syyt, välitön kuolemansyy** ja **myötävaikuttavat syyt**:

- **Peruskuolemansyy** on se tauti, joka on pannut alulle välittömästi kuolemaan johtaneen sairaustilojen sarjan. Tapaturmaisessa tai väkivaltaisessa kuolemassa peruskuolemansyy on se ulkoinen syy, josta kuolemaan johtanut vamma tai myrkytys aiheutui. Vuosittaiset kuolemansyytilastot tehdään tilastoa varten päätellyn ns. tilaston peruskuolemansyyntä mukaan. Sen päättelyssä sovelletaan Maailman Terveysjärjestön (WHO) laatiman kansainvälisen tautiluokituksen (ICD-10) valinta- ja sovellussääntöjä, joiden perusteella tilaston peruskuolemansyy päätellään lääkärin kuolintodistuksella antamista kuolemansyistä. Muita kuolemansyytietoja käytetään lähinnä tutkimuksissa.
- **Välitön kuolemansyy** ilmaisee sen taudin, vian tai vamman, jonka oireisiin henkilö kuolee. Välittömäksi kuolemansyyksi ei kuitenkaan lueta kuoleman mekanismeja, esim. sydänpysähdystä.
- **Välivaiheen kuolemansyy** on se tila, joka johtaa peruskuolemansyyntä välittömään syyhyn.
- **Myötävaikuttavia kuolemansyyt** ovat kuolintodistuksen osassa II ilmoitetut muut merkittävät tilat, jotka vaikuttavat kuolemaan, mutta eivät liity kuolintodistuksen osan I syy-seurausketjuun.
- **Ulkoinen syy** liittyy lähinnä tapaturma- ja väkivalta-kuolemiin. Kuolemaa kuvataan tällöin ulkoisella syyllä. Ulkoista syytä täydentävät tiedot vammoista, myrkytyksistä ja muista ulkoisen syyn seurauksista.

Alle 28 vrk:n ikäisinä kuolleista ja kuolleena syntyneistä tilastoaineistossa on lapsen tärkein kuolemansyy, äidin tärkein lapsen kuolemaan vaikuttanut syy sekä kaksi muuta lapsen kuolemaan vaikuttanutta syytä.

Kuolleisuutta voidaan mitata yleisellä **kuolleisuusluvulla** jossa kuolleiden määrä jaetaan keskiväkiluvulla ja kerrotaan tuhannella tai sadallatuhannella. Kuolleisuus voidaan laskea ikäryhmittäin, jolloin kunkin ikäryhmän kuolleet suhteutetaan vastaavan ikäiseen väestöön.

Neonataalikuolleisuus on neljän ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden osuus elävänä syntyneistä. Luku on ilmaistu taulukoissa usein promilleina. **Varhaisneonataalikuolleisuus** on ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden lukumäärä suhteessa elävänä syntyneiden lukumäärään. **Myöhäisneonataalikuolleisuus** tarkoittaa 7–27 vuorokauden iässä kuolleiden määrää suhteessa elävänä syntyneisiin.

Perinataalikuolleisuudella tarkoitetaan kuolleenä syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden osuutta kaikista syntyneistä (ml. kuolleenä syntyneet). Ikä ensimmäisellä elinviikolla lasketaan elettyjen tuntien perusteella.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Kuolemansyytilastoaineisto on kokonaisaineisto, jossa ovat mukana kalenterivuoden aikana Suomessa tai ulkomailla kuolleet, jotka asuivat kuolinhetkellä vakinaisesti Suomessa. Kuolleita on vuosittain nykyään noin 49 000.

Kuoleman todennut lääkäri kirjoittaa kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, oikeuslääkäri laatii kuolintodistuksen avauksesta saatujen tietojen valmistuttua. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. Siellä oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja kuolintodistukset lähetetään sieltä Tilastokeskukseen. Tilastokeskuksessa kuolintodistustietoja verrataan väestötietojärjestelmän tietoihin kuolleista ja puuttuvista kuolintodistuksista lähetetään luetteloita Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle valvontatyötä varten. Lisäksi väestötietojärjestelmästä liitetään demografisia tietoja kuolemansyytineistoon.

Lääninhallitukset lakkautettiin vuoden 2010 alusta ja lääninhallituksille kuuluneet oikeuslääketieteelliset tehtävät, mm. kuolintodistusten tarkistus- ja valvontavastuu siirtyivät Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL).

Kuolleenä syntyneitä ei lueta ko. vuoden kuolleisiin, vaan heidät tilastoidaan erikseen. Tilastokeskuksen kuolleenä syntyneitä koskevaa tilastoa täydennetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa ylläpidettävän syntymärekisterin tiedoilla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kuolemansyytilaston aineistossa on kuolemansyytietoja ja muita kuolleen taustatietoja sekä alle 28 vuorokauden ikäisinä kuolleilla tietoja äidistä. Kuolemansyytilastosta tuotettavat tiedot on lueteltu kuolemansyytilaston kotisivuilla kohdassa Tietoluettelot.

Kuolintodistuslomake on sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama. Lääkäri merkitsee kuolintodistukseen kuolemansyyn sekä koodina että diagnoositekstinä. Kuolemansyyt kooditetaan ja tarkistetaan Tilastokeskuksessa diagnoositekstien perusteella.

Jos kuolintodistuksen tiedot ovat puutteelliset, ristiriitaiset tai vaikeasti luokiteltavat, käytetään apuna kuolintodistuksen tapahtumatietoja ja asiantuntijalääkärinä tai kysytään lisätietoja kuolintodistuksen kirjoittajalta. Myrkytystapauksissa käytetään lisätietoina oikeuskemian rekisterin tutkimustuloksia. Kuolintodistuksen tapahtumatiedoista peruskuolemansyy päätellään vuosittain noin 1 000 tapauksessa. Asiantuntijalääkäri käsittelee noin 1 000–1 500 tapausta vuosittain. Lisätietoja kuolintodistuksen kirjoittajalta saadaan noin 200–400 tapaukseen vuodessa. Oikeuskemian rekisteristä saadaan lisätietoja noin 200–300 tapaukseen vuodessa.

Kuolemansyytilaston peittävyys on käytännössä noin 100 prosenttia, koska kuolintieto tarkistetaan myös väestötietojärjestelmästä. Kuolleita, joista ei saada kuolemansyytietoa, on vuosittain 100–150. Pääosa näistä on Suomessa kuolleita henkilöitä, joista ei saatu kuolintodistusta tilaston laatimisajankohtaan mennessä.

Kuolemansyytiedot kooditetaan tällä hetkellä ICD-10 luokituksen mukaisena (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, Volume 1-3, WHO Geneva, 1992 ja uusi painos vuonna 2004). Luokitus löytyy WHO:n sivuilta osoitteesta <http://www.who.int/classifications/en/>. Kuolemansyyt kooditetaan pääosin luokituksen tarkimmalla tasolla. Joissakin poikkeustapauksissa käytetään suomalaisen tautiluokituksen mukaisia tarkentavia koodeja tai joudutaan karkeistamaan luokkia.

Tilastossa käytetty kuolemansyyluokitus on muuttunut useita kertoja. Eri vuosina käytetyt kuolemansyyluokitukset sekä olemassa olevat vertailukelpoiset lyhennetyt luokitukset on kuvattu kuolemansyytilaston kotisivuilla kohdassa Luokitukset.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kuolemansyytiedot tuotetaan vuosittain ja ne valmistuvat seuraavan vuoden lopussa. Tiedot ovat lopullisia tietoja ja kuvaavat edellisen kalenterivuoden aikana kuolleita, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Kuolemansyytilaston tiedot julkaistaan vuosittain Terveys-aihealueella ja taulukot Tilastokeskuksen StatFin-tilastotietokannassa. Tietoja tuotetaan koko maasta, maakunnittain ja sairaanhoitopiireittäin. Kuolemansyytilaston taulukot tehdään peruskuolemansyyn mukaan.

Kuolemansyytietoja on olemassa vuodesta 1936 lähtien. Vuosien 1936–1968 tiedot ovat vain paperijulkaisuissa. Vuodesta 1969 lähtien tietoja on aikasarjatietokantana. Aikasarjatietokannassa olevat muuttujat on kuvattu tilaston kotisivuilla kohdassa Tietoluettelot. Tiedoista voidaan tehdä Tilastokeskuksessa räätälöityjä tilastoja ja tutkimusaineistoja asiakkaiden tarpeisiin. Yksilötason tutkimusaineistoihin ja kunnittain tuotettaviin tilastoihin tarvitaan käyttöluupa. Tietojen käyttöluupahakemus löytyy Tilastokeskuksen kotisivuilta. Kuolemansyytietoja voidaan yhdistää myös muihin aineistoihin, mm. väestölaskentojen ja työssäkäyntitilaston pitkittäisaineistoihin.

Kuolemansyytietoja viedään myös kansainvälisiin lähteisiin ja tietokantoihin, mm.

— Pohjoismaiden tilastolliseen vuosikirjaan <http://nomesco-eng.nom-nos.dk/>

— Eurostatin tietokantoihin, mm.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/health/public_health/data_public_health/database

—WHO:n tietokantoihin, mm. European Health for all -tietokantaan,

<http://www.euro.who.int/en/what-we-do/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-database-hfa-db2>

Tilastokeskus ylläpitää lisäksi Suomen kuolintodistusarkistoa. Arkistossa ovat suomalaisten kuolintodistukset vuodesta 1936 lähtien. Kuolintodistuskopioita ja yksilötason kuolemansyytietoja luovutetaan arkistosta kuolemansyyn selvittämiseksi annetussa laissa (459/1973) säädettyihin tarkoituksiin. Näitä ovat lähinnä luovutus vainajan lähiomaiselle, eläkelaitoksille sekä viranomaiskäyttöön ja tieteellisiin tutkimuksiin ja tilastollisiin selvityksiin. Ohjeet kuolintodistusten pyytamisestä sekä käyttöluupamenettelyistä löytyvät Tilastokeskuksen Kuolintodistusarkiston kotisivuilta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuolemansyyluokitus on muuttunut useaan kertaan: perusaineiston luokittelussa käytetyt kuolemansyyluokitukset sekä olemassa olevat vertailukelpoiset lyhennetyt luokitukset on kuvattu kuolemansyytilaston kotisivuilla kohdassa Luokitukset. Pisin vertailukelpoinen kuolemansyyluokitus (54-luokkainen) on vuodesta 1969 lähtien. 72-luokkainen luokitus noudattaa pääpiirteissään EU:n vahvistamaa 65-luokkaista luokitusta. Tietoja 72-luokkaisella luokituksella on saatavissa vuodesta 1998 lähtien. Kotisivuilla kohdassa luokitukset on lisäksi 54-luokkaisen aikasarjaluokituksen ja aikaisempien kuolemansyyluokitusten välinen avain.

Muita kuolleisuutta tai kuolemansyytä kuvaavia tilastoja Tilastokeskuksessa ovat väestömuutostilaston **tilasto kuolleista**, **tieliikenneonnettomuustilasto** ja **työtaturmatilasto**.

Tieliikenneonnettomuustilasto tilastoi tieliikenteessä kuolleiden määrää. Tiedot saadaan poliisin tietojärjestelmästä. Tietojen kattavuutta tarkistetaan kuolemansyytilaston tietojen avulla. Luvut poikkeavat vuosittain joillakin kymmenillä tapauksilla kuolemansyytilaston luvuista. Poikkeaminen johtuu seuraavista tilastointiperusteiden eroista:

- Tieliikenneonnettomuustilastoon sisältyvät kaikki Suomen maaperällä liikenteessä kuolleet, kun taas kuolemansyytilastoon otetaan vain vakinaisesti Suomessa asuvan väestön kuolemat, jotka sattuivat joko kotimaassa tai ulkomailla..
- Kuolemansyytilastossa kuolleet tilastoidaan kuolinpäivän mukaan, tieliikenneonnettomuustilastossa ajankohta on onnettomuspäivä ja sitä seuraava enintään 30 vrk:n jakso.
- Kuolemansyytilastossa liikenteessä tehdyt itsemurhat on luettu itsemurhiin, tieliikennetilastossa ne on luettu liikenneonnettomuuksiin.

Työtaturmatilasto tehdään vakuutustoiminnan tietojen perusteella ja tilastoon tulevat mukaan kaikki ne työssä sattuneet vahingot, joista vakuutuslaitokset ovat suorittaneet korvauksia. Kuolemansyytilastossa taas tieto työtaturmasta saadaan kuolintodistuksesta lääkärin määrittelemänä. Työtaturmissa kuolleiden määrä poikkeaa hyvin vähän kuolemansyytilaston luvuista.

7. Yhtenäisyys

Kuolemansyytilasto on Suomessa ainoa kattava tilasto kuolemansyistä. Väestömuutostilaston tilasto kuolleista on kattava tilasto kuolleiden määristä.

Kuolemansyytilastoa käytettäessä on otettava huomioon, että kuolleisuus ja kuolemansyiden yleisyys on voimakkaasti riippuvainen iästä. Tästä syystä tilastossa käytetään ikävakiointia vertailtaessa eri ajankohtien ja alueiden välisiä kuolleisuuseroja. Kuolemansyytilastossa ikävakioitu kuolleisuusluku lasketaan useimmiten 100 000 henkilöä kohden.

Lisätietoja

Irmeli Penttilä (09) 1734 3253

Helena Korpi (09) 1734 3605

Ulla Arkkio (09) 1734 3757

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

kuolemansyyt@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kuolemansyytilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute